

Bűnügyi nyilvántartás

Az ECRIS-t (Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszer) 2012 áprilisában hozták létre a bűnügyi nyilvántartásokkal kapcsolatos információk EU-szerte történő cseréjének megkönnyítése érdekében. Az ECRIS elektronikus összeköttetéseket hoz létre a tagállamok között, és szabályokat állapít meg annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok bűnügyi nyilvántartási rendszerében szereplő, büntetőítéletekre vonatkozó információk szabványosított elektronikus formátumban, egységes és gyors módon, valamint rövid törvényi határidőkön belül kicserélhetők legyenek.

Háttér-információk

Az olyan esetek, mint a 2004-es **Fourniret-ügy**, valamint számos ezt követő tanulmány arra világított rá, hogy a nemzeti bíróságok gyakran úgy hoztak ítéleteket, hogy nem volt tudomásuk a más tagállamokban hozott esetleges korábbi büntetőítéletekről. Az információk hiánya olyan, nem megfelelő ítéletek hozatalához vezetett, amelyek nem vették figyelembe a vádlott bűnügyi előéletét, és megakadályozták intézkedések hozatalát annak megelőzése érdekében, hogy az illető hasonló bűncselekményeket ismételtelen elkövessen.

☞ [Az Európai Unió más tagállamaiban hozott ítéleteknek egy új büntetőeljárásban való figyelembevételéről szóló 2008/675/IB tanácsi kerethatározat](#) alkalmazásában 2008 óta kötelező a bűnügyi nyilvántartásban szereplő információk cseréje ugyanazon személlyel szemben indított új büntetőeljárás lefolytatása során.

ECRIS

Az ECRIS-t azért hozták létre, mert szükséges a bűnügyi nyilvántartásokra vonatkozó európai szintű információcsere javítása és megkönnyítése. A rendszer lehetővé teszi a nemzeti bűnügyi nyilvántartásokban szereplő információk elektronikus úton, gyorsan, egységes és egyszerű módon, biztonságos információs infrastruktúra használatával történő cseréjét. Könnyű hozzáférést biztosít a bírúk, az ügyészek és a releváns közigazgatási hatóságok számára (az egyes tagállamokban kijelölt „központi hatóságokon” keresztül), hogy átfogó tájékoztatást nyújtsanak bármely uniós polgár bűnügyi előéletéről, függetlenül attól, hogy az adott személyt a múltban melyik tagállamban ítélték el.

A kerethatározat és a nemzeti jog értelmében az információcsere célja széleskörű lehet:

- ☞ [Az Európai Unió más tagállamaiban hozott ítéleteknek egy új büntetőeljárásban való figyelembevételéről szóló 2008/675/IB tanácsi kerethatározat](#) alkalmazásában 2008 óta kötelező az információk cseréje ugyanazon személlyel szemben indított új büntetőeljárás lefolytatása során.
- Kérelemre információt kell cserélni a gyermekekkel való közvetlen és rendszeres kapcsolattartással járó szakmai tevékenységekre vonatkozó munkaerő-felvételi eljárások tekintetében, amint azt [☞ a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv](#) 10. cikke előírja.
- Az ECRIS használatával a nemzeti jog szerinti bármely más célból is lehetséges az információcsere (például munkaerő-felvételi eljárások, honosítási eljárások, menekültügyi eljárások, lőfegyver-viselés engedélyezésével kapcsolatos eljárások, örökbefogadással kapcsolatos eljárások stb.).

Általános elvek

- Az ECRIS **decentralizált informatikai infrastruktúrán** alapul, ahol a bűnügyi nyilvántartások adatait kizárólag a tagállamok nemzeti adatbázisaiban tárolják, és cseréjük kérelemre, a tagállamok központi hatóságai között, elektronikus úton történik.
- Az érintett személy **állampolgársága szerinti tagállam tartja nyilván** központi jelleggel az e személy **büntetőjogi felelősségét megállapító valamennyi ítéletet**. E tagállam köteles minden kapott információt tárolni és frissíteni, valamint erre irányuló

kérelem esetén valamennyi információt továbbítani. Ennek eredményeként a tagállamok egy másik tagállam kérelmére átfogó, naprakész és teljes körű információkkal tudnak szolgálni az állampolgáraik büntetői nyilvántartásban szereplő adatairól, függetlenül attól, hogy hol hozták az adott büntetőítéleteket.

- **Az a tagállam, amely büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletet hoz** más tagállam állampolgárával szemben, **amint lehet, megküldi az** ezen ítéletre vonatkozó, a legfrissebb adatokkal kiegészített **információkat** az elítélt személy állampolgársága szerinti tagállam(ok)nak.
- A büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletekre vonatkozó adatok továbbítására **elektronikus úton, egységes európai formátumban**, a bűncselekmények, valamint a szankciók kategóriáit tartalmazó két referenciatáblázat használatával kerül sor. Ezek a táblázatok megkönnyítik az automatizált fordítást és a továbbított információk kölcsönös megértését. A büntetőítéletekre vonatkozó információk továbbításakor a tagállamoknak a bűncselekmény-kategóriáknak és a büntetések vagy szankciók kategóriáinak megfelelő kódokat kell használniuk. A kódok lehetővé teszik a címzett nyelvére történő automatizált fordítást, aki így az információk kézhezvételét követően haladéktalanul intézkedni tud.

Jogalkotási eszközök

Az információcseréje általános elveit és a rendszer működését a büntetői nyilvántartásból származó információk tagállamok közötti cseréjének megszervezéséről és azok tartalmáról szóló [kerethatározat](#) és [az ECRIS rendszerről szóló tanácsi határozat](#) szabályozza.

Végrehajtás

Számos technikai és pénzügyi intézkedésre került sor, amelyek célja, hogy segítsék a tagállamokat a büntetői nyilvántartási rendszereik összekapcsolásához szükséges technikai infrastruktúra 2012 áprilisáig történő kialakításában (a végrehajtás jogszabályban meghatározott határideje), és azt követően. A Bizottság különleges („referenciaalkalmazási”) szoftvert bocsátott a tagállamok rendelkezésére az összekapcsolásuk megkönnyítése érdekében. A tagállamok emellett a [Büntetőjogi jogérvényesülés program](#) keretében vissza nem térítendő támogatás formájában uniós finanszírozást is igénybe vehetnek nemzeti büntetői nyilvántartásaik korszerűsítéséhez.

2017-re valamennyi tagállam kapcsolódott az ECRIS-hez, ugyanakkor nincs mindegyikük összekapcsolva az összes többi tagállammal. További részletekért lásd [a Bizottság első statisztikai jelentését](#) az ECRIS használatáról, amelyet 2017. június 29-én tett közzé.

A büntetői nyilvántartásból származó kivonat a büntetőeljárástól eltérő célból

A 2009/315/IB európai kerethatározatban, a 2009/316/IB európai tanácsi határozatban és a nemzeti jogszabályokban rögzített rendelkezésekkel összhangban a büntetői nyilvántartásból származó információk cseréjére a büntetőeljárástól eltérő célból is sor kerülhet. A büntetői nyilvántartásból származó kivonat ilyen egyéb célból történő beszerzésével kapcsolatban további információkat találhat az adott tagállam oldalán, **ezen az oldalon bárhol a megfelelő zászlóra kattintva**.

A Bizottság javaslata a harmadik országok állampolgáira és a hontalan személyekre vonatkozó információk cseréjének hatékonyabbá tételéről

Az ECRIS hatékonyan működik az uniós állampolgárok tekintetében annak az elvnek alapján, mely szerint az állampolgárság szerinti tagállam, mint „egyetlen információs hely” rendelkezik a büntetőítéletekre vonatkozó összes információval. A harmadik országbeli állampolgárokra és a hontalan személyekre vonatkozó büntetőítéletekkel kapcsolatos információcserét azonban az ECRIS nem segíti elő ugyanilyen módon, mivel nem létezik a harmadik országbeli állampolgárokra és a hontalan személyekre vonatkozó információkat tartalmazó egyetlen adattár. Jelenleg tehát az összes tagállam megkeresése nélkül lehetetlen megállapítani, hogy egy adott harmadik országbeli állampolgárral vagy hontalan személlyel szemben született-e korábban büntetőítélet, és ha igen, melyik tagállamban.

A helyzet orvoslása érdekében a Bizottság 2016. január 19-én elfogadta [a 2009/315/IB kerethatározatnak az ECRIS tekintetében történő módosításáról szóló irányelvre vonatkozó javaslatot](#), ennek kiegészítéseként pedig – 2017. június 29-én – a harmadik országbeli állampolgárokkal és hontalan személyekkel szemben büntetőítéletet hozó tagállam(ok) hatékony azonosítására szolgáló központosított ECRIS rendszer (ECRIS-TCN rendszer) létrehozásáról szóló [rendeletjavaslatot](#).

A javasolt rendelet a központosított ECRIS-TCN rendszer létrehozását szabályozza az eu-LISA-nál. A rendszer a tagállamokban elítélt valamennyi harmadik országbeli állampolgár és hontalan személy személyazonosító adataiból (alfanumerikus adatok és ujjlenyomatok) áll. A keresési mechanizmus lehetővé teszi a tagállamok számára az index online keresését. A „találat” azonosítja

az adott harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt elítélt tagállamo(ka)t. Ezt követően megkereséssel lehet fordulni az azonosított tagállam(ok)hoz , hogy az(ok) a létrehozott ECRIS rendszeren keresztül juttassa/juttassák el a megkereső tagállamhoz a bűnügyi előéletre vonatkozó összes információt.

A javasolt irányelv a tagállamoknak az ECRIS-TNC tekintetében nemzeti szinten fennálló kötelezettségeit, valamint a büntetőítéletekre vonatkozó, tagállamok közötti teljes körű információcserét szabályozza.

Jelenleg zajlik a javasolt irányelvre és rendeletre vonatkozó jogalkotási folyamat, amelynek során az uniós jogalkotók – a Tanács és a Parlament – megtárgyalják, módosítják és véglegesítik a javaslatokat.

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Utolsó frissítés: 22/01/2019